

3.1.2020

POL-2019-73354

Sisäministeriö

Lausuntopyyntönne Oulun poliisilaitokselle 25.11.2019 (SM1929467)

Oulun poliisilaitoksen lausunto hallituksen esitysluonnoksesta poliisin hallinnosta annetun lain muuttamiseksi**Asia**

Sisäministeriössä valmistellussa esitysluonnoksessa ehdotetaan muutoksia poliisihallinnon ilmoitusvelvollisuutta ja poliisilaitoksen päällikön nimittämistoimivaltaa koskeviin säädöksiin.

Lausunto

Oulun poliisilaitos pitää luonnokseen sisältyvää ehdotusta poliisiylijohtajalle ja suojelupoliisin päällikölle asetetun ilmoitusvelvollisuuden täsmentämisestä hyvänä ja perusteltuna.

Nimittämistoimivallan siirtämisestä sisäministeriöltä Poliisihallitukseen todetaan seuraavaa:

Poliisipäälliköiden nimittämistoimivalta on siirretty Poliisihallitukselta sisäministeriölle vasta melko hiljattain, vuonna 2014 toteutetun poliisilaitosten määrän vähentämisen 24:stä 11:een, yhteydessä. Tuolloin eduskunnan hallintovaliokunta piti perusteltuna, että paikallispoliisin poliisipäälliköt nimittää sisäasiainministeriö poliisiylijohtajaa kuultuaan (HaVM 7/2013 vp). On paikallaan todeta, ettei poliisihallinnossa ole paikallispoliisin osalta toteutettu merkittäviä organisatorisia muutoksia vuoden 2014 jälkeen ja että poliisilaitosten määrä on pysynyt samana.

Esitysluonnoksen mukaan nimittämistoimivallan ja siihen liittyvien virkamiesoikeudellisten toimien keskittämisellä yhdelle esimiesvirastolle tavoitellaan prosessin sekä esimiestoiminnan toteuttamisen sujuvoittamista. Poliisilaitos pitää tätä tavoiteta hyvänä, mutta huomauttaa samalla, että luonnoksessa todetuin tavoin poliisipäälliköiden nimittämisasiat ja niihin liittyvät virkamiesoikeudelliset tehtävät ovat nykytilanteessakin aiheuttaneet vuositasolla vain vähäistä hallinnollista työtä. Poliisipäälliköiden rekrytointeja on v. 2014 jälkeen ollut n. 1 - 2 vuodessa.

Poliisilaitos joka tapauksessa toteaa, ettei varsinaisia esteitä nimittämistoimivallan siirtämiselle ole ja että uudistuksella todennäköisesti saavutetaisiin tavoiteltuja etuja nimitys- ja virkamiesoikeudellisten prosessien sujuvoittamisen kannalta. Poliisilaitos kuitenkin pitää tärkeänä, että mikäli nimittämistoimivalta siirretään pois sisäministeriöstä, poliisipäällikön ase-

ma ns. virkahierarkiassa säilytetään jatkossa muilla tavoin korkeana. Poliisipäällikön virka vertautuu statuksensa perusteella alueellisesti lähinnä aluehallintovirastojen ylijohdajiin tai puolustusvoimien joukko-osastojen komentajiin.

Poliisipäälliköt ovat poliisilaitosten ylimpiä virkamiehiä, jotka alueellisesti, yhden tai useamman maakunnan alueella, hoitavat poliisin yhteiskuntasuhteita ylätasolla sekä ylläpitävät yhteistoimintaa muiden viranomaisten ylimmän johdon kanssa. Poliisihallinnon nauttiman arvostuksen kannalta onkin erittäin suotavaa, ettei poliisipäälliköiden virkastatusta millään tavoin lasketa sen nykyiseltä tasolta.

Nimittämistoimivallan muutoksia harkittaessa tulisi katsoa myös kokonaisuutena poliisin ylimpien virkojen nimitysmenettelyä. Poliisihallituksen alaisten yksiköiden päälliköiden nimitysmenettelyn poikkeaminen toisistaan ei ole enää nykyiselläänkään perusteltua. Toisaalta tulisi huolehtia myös siitä, että poliisiylijohtajan nimittäminen jatkossa tehtäisiin samalla korkealla tasolla kuin muidenkin keskeisten turvallisuusviranomaisten korkeimpien johtajien nimitykset niin kotimaassa kuin lähinaapureissa.

Nykyiset poliisipäälliköt vastaavat alueelliselta toimivallaltaan ja statukseltaan vähintäänkin ennen vuotta 2010 järjestelmän lääninpoliisijohtajien asemaa. Heidän nimittäminen tapahtui sisäministerin toimesta poliisiylijohtajan esittelystä.

Oulun poliisilaitoksella ei muilta osin ole huomauttamista esitysluonnoksen sisältöön.

Poliisipäällikkö

Sauli Kuha